

මහා පීඨරූමේ යුදෙව ක්‍රිස්තියානි චින්තනය

විශ්වය අවකාශය වශයෙන් පමණක් සමමිතික වී කාලය වශයෙන් ගත්කල සමමිතික නොවීම සාපේක්ෂතාවාදය (විශේෂ මෙන් ම සාධාරණ) සමග එකඟ නොවේ යැයි කල්පනා කල ග්‍රේඩ් හොයිලේ මහතා විශ්වය කාලය වශයෙන් ද සමමිතික විය යුතු යැයි යෝජනා කෙළේ ය. මගේ පෞද්ගලික අදහස නම් මෙය අවශ්‍ය ම වූ යෝජනාවක් නොවන බව ය. එයට හේතුව සාපේක්ෂතාවාදය අවකාශය හා කාලය වශයෙන් ගත්කල සමමිතික නොවීම ය. අභ්‍යන්තරයන් විද්වත්වන්නන් විසින් එතෙක් අවකාශය හා කාලය වශයෙන් පැවති සංකල්ප දෙකක් එකතු කෙරුණු බව සැබෑ ය. එහෙත් එසේ එකතු කෙරුණ ද අවකාශය හා කාලය සාපේක්ෂතාවාදය තුළ වුව ද, එකම ආකාරයකින් නොසැලකිණි. එක් පැත්තකින් ගත්කල සාමාන්‍යයෙන් අප ගොදා ගන්නා අවකාශයට මාන තුනක් වෙයි. එහෙත් කාලයට ඇත්තේ එක් මානයක් පමණකි. අවකාශයෙහි අපට ඔහුම දිශාවකට හෝ අභි දිශාවකට හෝ ගමන් කළ හැකි ය. උදාහරණයක් වශයෙන් ගතහොත් යමකුට තමන් දැනට මුහුණ පා සිටින අභි දිශාවට හෝ එයට විරුද්ධ අභි දිශාවට හෝ (ඒ පැත්තට හැරී ඉදිරියට හෝ නොහැරී පසුපසට හෝ) ගමන් කළ හැකි ය. තමාගේ දකුණත් දෙසට හෝ වමත් දෙසට හෝ හැරී ගමන් කළ හැකි ය. එහෙත් කාලය සම්බන්ධයෙන් එසේ නොවේ. අපට වෙලි නාට්‍යවල හැරෙන්නට සාමාන්‍ය පීඨයේ දී ආපසු අතීතයට මතසිත් මිස සිරුරින් යා හැකි නොවේ. මිනිස් සිරුරු වැනි කාමාවචර වස්තුවලට ගමන් කළ හැක්කේ ආලෝකයේ වේගයට අඩු වේගයකිනි. එය ද එක් මොහොතක සිට අනාගතයේ උදාවන මොහොතකට කෙරෙන ගමනකි. අනාගතය උදාවන නමුත් එය ද එක් දිශාවකට හෝ අභි දිශාවකට හෝ යන ගමනක් වැනි එකක් නොවේ. අපට අත් විඳිය හැක්කේ මේ මොහොත පමණකි.

සාපේක්ෂතාවාදය තුළ වුව ද, අවකාශය හා කාලය යන සංකල්ප එක් කෙරී අවකාශ කාලය යන සංකල්පය නිර්මාණය කෙරී තිබුණ ද, අවකාශය හා කාලය එකම ආකාරයකින් සමීකරණ හා ප්‍රකාශ තුළට වැද්ද නොගැනෙයි. එහි අවකාශ කාල ප්‍රමිතිකයෙහි (ස්පේස් ටයිම් මෙට්‍රික්) අවකාශය හා සම්බන්ධ පද බන නම් කාලය හා සම්බන්ධ පද සෘණ වෙයි. කාලය හා සම්බන්ධ පද බන නම් අවකාශය හා සම්බන්ධ පද සෘණ වෙයි. ඒ පද සියල්ල එක්කෝ බන හෝ නැත්නම් සෘණ හෝ වශයෙන් නොගැනෙයි. එබැවින් සාපේක්ෂතාවාදයෙහි කාලය හා අවකාශය එකම අයුරකින් සැලකිලි ලබන්නේ යැයි කිව හැකි නොවේ. ඒ හේතුවෙන් විශ්වය අවකාශය වශයෙන් සමමිතික නම් සාපේක්ෂතාවාදය තුළ එය කාලය වශයෙන් ද සමමිතික විය යුතු යැයි යෝජනා කිරීම අවශ්‍ය වූවක් ම නොවේ.

එහෙත් බටහිර විද්‍යාවෙහි හෝ වෙනත් දැනුම් පද්ධතියක හෝ අළුත් අදහස්, යෝජනා ආදිය එලෙස අවශ්‍ය වූ නිසා ම පමණක් කෙරෙන්නේ නොවේ. යමක් අවශ්‍ය ම නැත යන්නෙන් එය අනවශ්‍ය යැයි ගමන් නොවේ. අළුත් දැනුමක් ඇති වන්නේ අළුත් යෝජනාවක්, අළුත් අදහසක් සමගින් ය. ඒ අළුත් අදහස අනෙක් දැනුම සමග සංගත නම් ඒ අදහස ද බොහෝ විට අළුත් දැනුමක් ලෙස පිළිගැනෙයි. ඇතැම් විට එසේ සංගත නොවී ද එය අළුත් දැනුමක් ලෙස පිළිගැනෙයි. බටහිර විද්‍යාඥයන් ද ඇතුළු මිනිසුන් අදහස් පිළිගන්නේ විවිධ හේතු මත ය. ඒ ඇතැම් හේතු අමරදේව මහතා සම්බන්ධයෙන් කරන ලද විස්තරයෙහි දැනටමත් සාකච්ඡා කර ඇත.

විශ්වය කාලය වශයෙන් ද සමමිතික විය යුතු ය යන්න සාපේක්ෂතාවාදී විශ්වවේදයට අවශ්‍ය ම නොවුණ ද, එය ඉතා වැදගත් අදහසකි. එවැනි අදහස් ඇති වන්නේ ප්‍රතිභා සම්පන්න පුද්ගලයන් ට ය. ඒ අදහසෙහි සෞන්දර්යයක් ද ඇත. සෞන්දර්යය ඇත්තේ ඊනියා කලා විෂයෙහි පමණක් යැයි නොසිතිය යුතු ය. බටහිර වෙවා පෙරදිග වෙවා ගණිතයෙහි, විද්‍යාවෙහි සෞන්දර්යය ඇත. මේ සෞන්දර්යය දැක ගැනීමට අත් විඳීමට අප පුරුදු විය යුතු ය. චෛදික බලාගන්ට අනුව සත්‍යය සුන්දර වෙයි. සත්‍යම ශිවම සුන්දරම යනුවෙන් ඔවුහු එය ප්‍රකාශ කළහ. මෙහි දී සත්‍යය යනු කුමක් ද යන ප්‍රශ්නය මතු වීම වැළැක්විය හැකි නොවේ. ශිව දෙවි හා බ්‍රහ්මන් (එකම නැනැත්තා වෙයි) සත්‍යය වුව ද නොවුව ද, සුන්දරත්වය ගණිතය හා විද්‍යාව ද ඇතුළු සියළු දැනුම්වල වෙ යන්න දැන සිටීම බටහිර ගණිතය හා බටහිර විද්‍යාව හදාරන්නට වැදගත් යැයි සිතමි.

විශ්වය කාලය වශයෙන් සමමිතික වේ ය යන අදහස බටහිර විද්‍යාවේ දී විවිධ පරීක්ෂණවලට භාජනය විය. එහි තේරුම වූයේ ඒ යෝජනාව එතෙක් පැවති අනෙක් දැනුම සමග සංගත ද නැත් ද යැයි සොයා බලනු ලැබූ බව ය.

අළුත් අදහස අතෙක් දැනුම් සමග සංගත නම් බොහෝ විට ප්‍රශ්නයක් ඇති නොවේ. එහෙත් අළුත් අදහස එසේ සංගත නැත්නම් ඇතැම් විට ඒ අදහස ප්‍රතික්‍ෂේප වෙයි. ඇතැම් විට පැරණි දැනුමක් ප්‍රතික්‍ෂේප වී අළුත් අදහස පිළිගැනෙයි. විශ්වය කාලය වශයෙන් සමමිතික නම් ඕනෑම මොහොතක් අතෙක් මොහොතකින් වෙනස් නොවේ. වෙනත් වචනවලින් කියන්නේ නම් ඕනෑම මොහොතක මහා පරිමාණයෙන් ගත්කල නිරීක්ෂකයකුට විශ්වය පෙනෙන ආකාරය වෙනත් මොහොතක නිරීක්ෂකයකුට විශ්වය පෙනෙන ආකාරයෙන් වෙනස් විය නොහැකි ය. එනම් විශ්වයේ ඝනත්වය, මන්දාකිණි විසිරී ගොස් ඇති ආකාරය, නිරීක්ෂකයාට ලැබෙන ආලෝකය ආදිය මොහොතින් මොහොත වෙනස් විය නොහැකි ය. මෙහි දී නැවත නැවතත් අවධාරණය කළ යුතු දෙය නම් සමමිතික බව සලකා බැලෙන්නේ මහා පරිමාණයෙන් බව ය.

විශ්වය ප්‍රසාරණය වන බව එබිවින් හබල් නම් තාරකා විද්‍යාඥයාගෙන් පසුව බටහිර තාරකා විද්‍යාඥයෝ දැන සිටියහ. (අද හබල් දුරේක්‍ෂය නම් කර ඇත්තේ මේ විද්‍යාඥයාගේ නමින් ය.) විශ්වය ප්‍රසාරණය වන්නේ නම් විශ්වයේ ඝනත්වය කාලය සමග වෙනස් නොවී පවතින්නේ කෙසේ ද? ඝනත්වය යනු ස්කන්ධය පරිමාවෙන් බෙදූ විට ලැබෙන රාශියයි. විශ්වය ප්‍රසාරණය වන බැවින් විශ්වයෙහි පරිමාව වැඩි වෙයි. එවිට ඝනත්වය වෙනස් නොවී පැවතිය හැක්කේ විශ්වයෙහි ස්කන්ධය ද ප්‍රසාරණයෙහි අනුපාතයට සමාන ව වැඩි වන්නේ නම් පමණකි. විශ්වයෙහි ස්කන්ධය වැඩි වන්නේය යන්න බටහිර විද්‍යාඥයන්ට ඔරොත්තු නොදෙන නිගමනයකි. එහි තේරුම නම් නිරන්තරයෙන් ම විශ්වයෙහි ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය වන බව ය. ස්කන්ධයෙහි සංස්ථිතිය (කොන්සර්වේෂන් ඔෆ් මැස්), එනම් ස්කන්ධය වෙනස් නොවන බව බටහිර විද්‍යාවෙහි සම්මත වූ අදහසකි. ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය කිරීමට හෝ විනාශ කිරීමට හෝ නොහැකි යැයි බටහිර භෞතික විද්‍යාවෙහි ඉගැන්වෙයි. එසේ නම් අනවරතයෙන්, නිරතුරුව ම විශ්වයෙහි ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය වන්නේ කෙසේ ද? බටහිර භෞතික විද්‍යාඥයෝ විශ්වයෙහි ද්‍රව්‍ය දිගින් දිගට නිර්මාණය වන්නේය යන අදහස ප්‍රතික්‍ෂේප කළහ.

අපට සතන අවස්ථා ප්‍රවාදයෙහි ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය තවත් අයුරකින් සාකච්ඡා කළ හැකි ය. සතන අවස්ථා යන්නෙහි තේරුම ම විශ්වයෙහි නිරීක්ෂණය කෙරෙන විට පෙනෙන අවස්ථාව සතන, එනම් වෙනස් නොවන බව ය. යම් නිරීක්ෂකයකුට මහා පරිමාණයෙන් ගත්කල විශ්වයෙහි මන්දාකිණි යම් සංඛ්‍යාවක් යම් දුරකට යන තෙක් පෙනෙන්නේ යැයි සිතමු. විශ්වය ප්‍රසාරණය වන බැවින් මේ මන්දාකිණි නිරීක්ෂකයාගෙන් ඉවතට ඇදී යයි. එවිට නිරීක්ෂකයා යම් දුරකට මන්දාකිණි නිරීක්ෂණය කෙළේ නම් ඒ දුර දක්වා තිබූ ඇතැම් මන්දාකිණි විශ්වයේ ප්‍රසාරණයත් සමග ඒ දුරෙන් ඉවත් වී යයි. එසේ නම් තෝරාගත් දුර දක්වා දැන් තිබෙන මන්දාකිණි සංඛ්‍යාව (බොහෝ කලකට පසුව) කලින් තිබූ මන්දාකිණි සංඛ්‍යාවට වඩා අඩු වෙයි. එහෙත් විශ්වය කාලය සමබන්ධයෙන් ද සමමිතික විය යුතු බැවින් ඒ තෝරාගත් දුර දක්වා තිබෙන මන්දාකිණි සංඛ්‍යාව මහා පරිමාණයෙන් ගත් කල වෙනස් විය නොහැකි ය. මේ පරස්පරයන් මිදිය හැක්කේ ඇත් වී ගිය මන්දාකිණි සංඛ්‍යාවට සමාන මන්දාකිණි සංඛ්‍යාවක් තෝරා ගත් දුර තුළ නිර්මාණය වීමෙන් පමණකි. වෙනත් වචන වලින් කිවහොත් ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය වීමෙන් පමණකි.

මහා පිපිරුම් ප්‍රවාදයෙහි ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය එක් මොහොතක, එනම් විශ්වයෙහි ආරම්භයේ දී සිදු වෙයි. එහෙත් සතන අවස්ථා ප්‍රවාදයෙහි ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය සන්තතික ව සිදු වෙයි. මෙහි තවත් වැදගත් වෙනසක් ද වෙයි. මහා පිපිරුම් ප්‍රවාදයට අනුව විශ්වයට ආරම්භයක් ඇත. එහෙත් සතන අවස්ථා ප්‍රවාදයට අනුව විශ්වයට ආරම්භයක් නැත. සෑම මොහොතක දී ම විශ්වය එකම ආකාරයට පෙනී යා යුතු බැවින් ආරම්භක අවස්ථාවක් තිබිය හැකි නොවේ. බටහිර විද්‍යාවට දිරවා ගත නොහැක්කේ නිරන්තරයෙන් ම ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය වන්නේ ය යන්නට ද වඩා සතන අවස්ථා ප්‍රවාදයෙහි විශ්වයට ආරම්භයක් නැත යන්න ය.

මේ ගැටළුව බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය සමග බැඳී ඇත. බටහිර විද්‍යාව නිර්මාණය වන්නේ බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය මත පදනම් වෙමිනි. බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය ඒක රේඛීය වෙයි. එය රේඛාවක් මෙන් එක් නැතකින්, ලක්ෂ්‍යයකින් ආරම්භ වී ඉදිරියට ගලාගෙන යයි. එය වෘත්තයක් මෙන් එකම ලක්ෂ්‍යයකට ආපසු නොඑයි. සිංහල බෞද්ධ චින්තනය වෘත්තයක් මෙන් වක්‍රීය වෙයි. එහි ආරම්භයක් හෝ අවසානයක් හෝ නැත. සංසාර චක්‍රය ආරම්භයක් නැති එකකි. පටිච්ච සමුප්පාදය සාමාන්‍යයෙන් අවිද්‍යාවෙන් පටන් ගත්ත ද එය

අවශ්‍යයෙන් ම අවිද්‍යාවෙන් පටන් ගත යුතු යැයි නියමයක් නැත. අවශ්‍ය නම් එය සංස්කාරයෙන් හෝ විකල්පානුයෙන් හෝ වෙනත් දෙයකින් පටන් ගත හැකි ය.

නිර්මාණය ද බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය සමග බැඳී ඇත. දෙවියන් වහන්සේ ලෝකය (විශ්වය) නිර්මාණය කළ සේක. මේ නිර්මාණය එක් මොහොතක දී සිදු වූවක් ද නැත් ද යන්න පිළිබඳව විවිධ මත තිබිය හැකි ය. දෙවියන් වහන්සේ ගේ නිර්මාණය එක් මොහොතක සිදු වූයේ නම් එය කිසිම ගැටළුවකින් තොරව මහා පිපිරුම් ප්‍රවාදය සමග බැඳෙයි. යම් අයුරකින් දෙවියන් වහන්සේගේ නිර්මාණය එක් මොහොතක සිදු නොවී නම් එය සන්තතික ලෙස දිගින් දිගට ම වී යැයි බයිබලය සඳහන් කරන්නේ නම් එවිට එය සතන අවස්ථා ප්‍රවාදය සමග සංසන්දනය කළ හැකි ය. පරණ තෙස්තමේන්තුවෙහි දැක්වෙන උත්පත්ති කතාවට එවැනි සංතතිකව කෙරෙන නිර්මාණයක අර්ථ නිරූපනයක් දීම එතරම් පහසු නොවේ. සතන අවස්ථා ප්‍රවාදය යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය මත පදනම් නොවෙයි.

මහා පිපිරුම් ප්‍රවාදය විසින් දෙවියන් වහන්සේ ප්‍රතිසෛප කෙරෙන්නේ යැයි කීම ද එය විසින් නිර්මාණය ප්‍රතිසෛප නොකෙරෙයි. එහි දී ප්‍රතිසෛප වන්නේ නිර්මාපකයා මිස නිර්මාණය නොවේ. නිර්මාපකයා ප්‍රතිසෛප කෙරුණ ද, එක් මොහොතක කෙරෙන නිර්මාණය ප්‍රතිසෛප නොකිරීම හේතුවෙන් මහා පිපිරුම් ප්‍රවාදය බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනයෙන් නොමිඳෙයි.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා